

Handläggare
Elisabeth Forsberg Uvemo
Telefon: 08-508 33 010**Till**
Utbildningsnämnden
2017-11-24

Naturskola

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att inrätta en mobil naturskola som ska erbjudas samtliga skolor i staden men med fokus på de södra delarna av staden.

Lena Holmdahl
UtbildningsdirektörInger Pripp
Grundskoledirektör

Sammanfattning

I en sammanhållen stad är det viktigt att möjligheter ges till en likvärdig undervisning i alla delarna av staden. För att kunna genomföra detta inom området miljö och hållbar utveckling samt stärka lärandet kring hållbar utveckling är det en fördel att kunna få undervisning i utemiljö.

Nuvarande situation är sådan att skolor belägna i de norra delarna av staden kan få detta på Eggeby gårds naturskola, på Järvafältet, och skolor belägna i de centrala delarna och närförort på Naturens Hus beläget i Bergianska trädgården. Skolor i stadens södra delar saknar däremot en naturskola inom rimligt avstånd.

Förvaltningen föreslår därför att en mobil naturskola (mindre buss) lämplig för att transportera material/laborationsutrustning som stöd till skolans ordinarie fältundervisning etableras. Bussen skall erbjudas samtliga skolor i staden för årskurserna F-6 men med fokus på de södra delarna av staden. Förvaltningen ska på längre sikt verka för att en naturskola etableras i Skärholmen inom ramen för satsningen "Fokus Skärholmen".

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa.

Bakgrund/Ärendet

I läroplanen är miljö och hållbar utveckling beskrivet som en del av de grundläggande värden som ska förmedlas och vara en grund för alla som verkar inom skolan.

Som stöd till skolorna i detta arbete finns för skolor i de norra delarna av staden Eggeby gårds naturskola, på Järvafältet, där man bedriver undervisning i utomhusmiljö med stark koppling till läroplanens mål. För skolor belägna i de centrala delarna och närförort finns Naturens Hus beläget i Bergianska trädgården, som organisatoriskt är knutet till Vetenskapens hus.

Skolor i stadens södra delar saknar däremot en naturskola inom rimligt avstånd.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att det finns behov av att inrätta en naturskola på ytterligare plats/platser utöver Eggeby gård för att täcka behovet för elever i framförallt årskurserna F-6 i Stockholms kommunala grundskolor.

Med anledning av detta har förvaltningen bland annat tittat på en modell som finns i Botkyrka kommun. Där bedrivs naturskola med hjälp av en fältbuss. Bussen är utrustad med labb-möjligheter för tio elever. Bussen används i första hand för kommunens elever i åk 5 och i princip samtliga klasser använder sig av möjligheten.

I Stockholm skulle flera områden kunna vara aktuella som mål för en rullande naturskola. Stockholm inrymmer ett flertal intressanta naturområden där Flaten, Järvafältet, Judarskogen, Tyresta och Kyrkhamn kan nämnas som exempel.

Förvaltningen har även utrett möjligheten att använda Miljöverkstans lokaler vid Flatenbadet i Skarpnäck som naturskola. Lokalerna har dock behov av upprustning om de ska fungera väl för undervisning av elevgrupper. Exempelvis behövs vinterisolering och renovering av toaletterna. Kostnaderna för renovering och anpassning av lokalerna till en fungerande helårslösning för undervisning bedöms kunna bli höga.

Utifrån ovanstående alternativ föreslår förvaltningen att en mobil naturskola (mindre buss) lämplig för att transportera material/laborationsutrustning som stöd till skolans ordinarie fältundervisning etableras. Bussen knyts till avdelningen för lärande och elevhälsa som tillsammans med grundskoleavdelningen ansvarar för uppbyggandet och organisering av denna verksamhet.

Bussen skall erbjudas samtliga skolor i staden med fokus på de södra delarna av staden. Den mobila naturskolan erbjuds elever i årskurserna F-6. Stadens grundskolor ska säkerställa och följa upp att varje elev någon gång under årskurserna F-6 har fått ta del av antingen den mobila naturskolans verksamhet eller någon av de övriga verksamheterna som erbjuds i staden i syfte att stärka elevers kunskande om hållbar utveckling.

Förvaltningen ska på längre sikt verka för att en naturskola etableras i Skärholmen inom ramen för satsningen ”Fokus Skärholmen”

Samverkan

Flatenområdet med sina naturvärden är ett område som är lämpligt för naturstudier. Ett samarbete mellan Miljöverkstan vid Flatenbadet och den mobila naturskolan kan utvecklas.

Naturskolornas verksamhet ska även innefatta samarbete med andra förvaltningar och bolag i Stockholm stad. Som exempel kan nämnas Stockholm Vatten, exploateringskontoret och miljöförvaltningen. En sådan samverkan har med framgång bedrivits i Uppsala genom Medborgarforskning angående vattentemperatur och klimat. De undersökningar och observationer som eleverna gör ska vara ”på riktigt” och ska kunna användas av olika förvaltningar och bolag. Exempelvis provtagningar och inventeringar.

Ekonomi

Förvaltningen står centralt för investerings- och driftskostnader av den mobila naturskolan samt basbemanning. I övrigt rekommenderas samma ekonomiska modell som för finansiering av Eggeby gård, det vill säga årlig anslagsfinansiering kombinerat med intäkter från skolornas abonnemang.

Förvaltningens förslag

Utbildningsnämnden beslutar att inrätta en mobil naturskola som ska erbjudas samtliga skolor i staden men med fokus på de södra delarna av staden.